

VI. Palotoimikunta.

Palotoimikunnan kertomus vakinaisen palokunnan toiminnasta vuonna 1926 oli seuraavansisältöinen:

Palotoimikunnan jäsenet. Palotoimikuntaan, joka maistraatin alaisena valvoo palolaitosta, kuuluivat kertomusvuonna seuraavat henkilöt: insinööri G. Idström puheenjohtajana, kamreeri A. J. Suviranta varapuheenjohtajana, raatimies F. O. Ekman, insinööri I. Killinen ja mallipuuoseppä K. L. Lydman. Sihteerinä toimi varatuomari A. Th. Möller.

Tulipalot. Palokunta hälyytettiin vuoden varrella 312 kertaa, josta 223 kertaa todellisiin tulipaloihin tai tulipalonalkuihin, 44 kertaa nokivalkeoihin, 22 kertaa savun johdosta, 5 kertaa valonheijastuksesta, 4 kertaa tapaturmien johdosta, 3 kertaa palolennättimessä sattuneista häiriöistä, 2 kertaa väärinkäsityksestä, 1 kerran räjähdyksestä ja 8 kertaa ilkivaltaisuudesta.

Edelliseen vuoteen verrattuna hälyytysten luku lisääntyi 36:lla ja tulipalojen luku 79:llä. Tulipaloista sattui 189 järjestetyssä kaupungissa ja 34 sen ulkopuolella. Vuoden eri kuukausien kesken tulipalot jakautuivat seuraavasti: tammikuussa 21, helmikuussa 21, maaliskuussa 14, huhtikuussa 12, toukokuussa 13, kesäkuussa 10, heinäkuussa 23, elokuussa 24, syyskuussa 10, lokakuussa 20, marraskuussa 15 ja joulukuussa 40. Tulipalojen jakautuminen viikonpäivien mukaan oli seuraava: sunnuntaina 26, maanantaina 29, tiistaina 31, keskiviikkona 39, torstaina 36, perjantaina 27 ja lauantaina 35.

Tulipaloista sattui 131 päivällä, laskien klo 6 ap.—6 ip. ja 92 yöaikaan, klo 6 ip.—6 ap. Ensimmäinen tieto tulen irtipääsystä saatiin 153 tapauksessa puhelimitse, 60 tapauksessa palolennättimellä ja 10 tapauksessa suullisen sanantuojan ilmoittamana.

Tulipalojen jakautuminen tulen irtipääsypaikan mukaan käy selville seuraavista numeroluvuista:

	Kivi- taloja.	Puu- taloja.	Yh- teensä.		Kivi- taloja.	Puu- taloja.	Yh- teensä.
Asuinhuone	29	34	63	Autovaja	4	—	4
Rakenteilla oleva talo	30	1	31	Työaineiden säilytysko- ju	3	1	4
Kellari	19	7	26	Auto	—	—	3
Tehdas eli työhuone.....	18	4	22	Halkovarasto	—	—	3
Metsämaa	—	—	11	Höyrypannuhuone	2	—	2
Vaja tai ulkokuonerakennus	2	8	10	Sairaala.....	1	1	2
Rikkalaatikko	—	—	7	Myyntikoju	2	—	2
Myymäli eli varastohuone	6	—	6	Hiilivarasto	—	—	2
Hissiaukko	6	—	6	Elokuvien teatteri	1	—	1
Laiva	—	—	6	Puuaita.....	—	—	1
Rautatievaunu	—	—	6				
Ullakko.....	2	3	5				
				Yhteensä	125	59	223

Tulen irtipääsemisen syyt käyvät selville allaolevista luvuista:

Puutteellinen tulisija tai savujohto ..	39	Lasten leikkiminen tulella	5
Lampun, kynttilän tai tulitikkujen varomaton pitely.....	18	Tulensekaisen tuhkan säilyttäminen sopimattomassa paikassa	4
Tulisijasta pudonneet kipinät ja kekeleet	17	Veturin kipinät	3
Murhapoltto ¹⁾	16	Syttyminen kaasujohdosta	3
Tulenarकोjen nesteiden varomaton pitely.....	15	Kamiinan liiallinen kuumuus	2
Lyhytsulku sähköjohdoissa	13	Huolimaton tupakanpoltto	2
Itsesytytys	11	Helposti syttyviä esineitä pantu liian lähelle tulensijaa.....	2
Puhalluslampun varomaton pitely jäätyneitä putkia sulatettaessa	7	Moottorin kuumeneminen.....	1
Sähkösilitysraudan tai kattilan hoitamatta jättö katkaisemattomine virtoineen	6	Puinen vasa jätetty savujohtoon	1
		Nokivalkea	1
		Tuntematon (selville saamaton)	57
		Yhteensä	223

Eri kaupunginosain kesken tulipalot jakautuivat seuraavasti:

I kaupunginosa	14	Vallila	9
II »	15	Hermannin	3
III »	12	Toukola	2
IV »	25	Kumtähti	1
V »	17	Vanhakaupunki	1
VI »	19	Meilahti	1
VII »	10	Pasila	6
VIII »	5	Ruskeasuo	2
IX »	3	Käpylä	1
X »	13	Sirpalesaari	1
XI »	25	Huopalahti	2
XII »	7	Haaga	1
XIII »	13	Munkkiniemi	3
XIV »	8	Kulosaari	1
XX »	3		
		Yhteensä	223

Vuoden kuluessa sattuneista tulipaloista olivat seuraavat vakavampaa laatua:

Elokuun 17 p:nä klo 1 yöllä talossa n:o 15 Rauhankadun varrella, missä puinen asuinrakennus, joka oli sisustettu huonekalumakasiiniksi, oli syttynyt tuleen. Tuli sammutettiin kahden tunnin kuluessa 4 autoruiskusta johdetulla vesisuihkulla. Huonekaluvaraston vahingot tässä tulipalossa nousivat 379,939: 75 markkaan ja kiinteimistön 90,000 markkaan eli yhteensä 469,939: 75 markkaan tehden 37.6 % omaisuuden arvosta, 1,250,000 markasta.

Marraskuun 4 p:nä klo 4 ap. talossa n:o 7 Kotkankadun varrella olevassa kirjapainossa, joka oli sijoitettu ristikkopuista ja laudoista rakennettuun kaksikerroksiseen rakennukseen. Rakennus sisustuksineen oli ilmitulessa palokunnan saapuessa palopaikalle. Kahdesta autoruiskusta johdetulla 8 vesisuihkulla sammutettiin tuli kahden tunnin kuluessa jatkuen sitten jälkimmäinen sammutus kuusi tuntia. Koneiden, irtaimiston ja tavaravaraston vahingot nousivat 746,673: 75 markkaan sekä kiinteimistön 816,002: 35 markkaan eli yhteensä 1,562,676: 10 markkaan, mikä oli 36.8 % omaisuuden arvosta, 4,250,000 markasta. Näiden kahden tulipalon aiheuttamat vahingot muodostivat yhteensä $\frac{2}{3}$ vuoden kaikista palovahingoista.

Tulipalojen yhteydessä sattui ainoastaan yksi tapaturma, nimittäin toukuun 21 p:nä talossa n:o 3 Tehtaankadun varrella, jolloin eräs nainen,

¹⁾ 12 vuotias poika, joka lopuksi joutui kiinni, oli sytyttänyt kaikki nämä tulipalot.

käsitellessään varomattomasti syöpäläisten hävittämiseksi aijottua tärpättiä, paloi niin pahasti että hän myöhemmin kuoli.

Palovahingot ja niiden korvaaminen. Järjestetyssä kaupungissa oli tulen suuremmissa tai pienemmissä määrässä vahingoittaman irtaimiston arvo 59,519,970 markkaa ja kiinteän omaisuuden 142,843,348 markkaa eli yhteensä 202,363,318 markkaa, kun taas palovahingonkorvaus irtaimesta omaisuudesta oli 1,693,285: 76 markkaa ja kiinteästä omaisuudesta 1,222,903: 82 markkaa eli yhteensä 2,916,189: 58 markkaa; korvaus oli niin ollen 1.44 % vakuutussummasta.

Järjestetyn kaupungin ulkopuolella olevilla kaupunkiin kuuluvilla alueilla, jonne ei palokunta niin nopeasti voi saapua, oli irtaimen omaisuuden vakuutussumma 240,000 markkaa ja kiinteän omaisuuden 3,559,500 markkaa eli yhteensä 3,799,500 markkaa, kun sitävastoin palovahingonkorvaus oli irtaimistosta 13,263 markkaa ja kiinteästä omaisuudesta 76,382 markkaa eli yhteensä 89,645 markkaa; palovahingonkorvaus teki 2.35 % vakuutussummasta.

Jos kaupungin koko alueen palovahinkojen arvo lasketaan yhteen, nousivat ne 3,005,834: 58 markkaan, ollen 1.45 % tulen suuremmissa tai pienemmissä määrässä vahingoittaman omaisuuden arvosta, 206,162,818 markasta. Kotimaiset palovakuutusyhtiöt maksoivat palovahingonkorvausta 2,902,290: 15 markkaa ja ulkomaiset 40,302: 53 markkaa, kun sitä vastoin tulen hävittämän vakuuttamattoman omaisuuden arvo oli 63,241: 90 markkaa.

Vertailun vuoksi annetaan tässä tietoja palovahingon arvosta prosenteissa koko vakuutussummasta kymmenvuotiskautena 1916—25.

Järjestetyssä kaupungissa.			Järjestetyn kaupungin rajojen ulkopuolella.				
1916	1.46	1921	0.73	1916	20.25	1921	16.95
1917	1.65	1922	1.11	1917	3.90	1922	19.42
1918	2.34	1923	0.86	1918	7.25	1923	14.23
1919	4.78	1924	1.98	1919	26.10	1924	8.29
1920	1.18	1925	0.81	1920	17.74	1925	3.77

Palolaitoksen sairaankuljetusvaunuja käytettiin vuoden kuluessa 3,733 kertaa, niistä 3,464 kertaa sairaiden ja 269 kertaa tapaturman uhrien kuljetukseen. Vastaavat luvut edelliseltä vuodelta olivat 3,384, 3,071 ja 313.

Allaolevasta yhdistelmästä ilmenee vaunujen käyttö eri kuukausina:

	Sairaus- tapauksissa.	Tapa- turmissa.	Yh- teensä.		Sairaus- tapauksissa.	Tapa- turmissa.	Yh- teensä.
Tammikuu .	311	23	334	Heinäkuu ..	226	27	253
Helmikuu ..	281	11	292	Elokuu	253	23	276
Maaliskuu ..	328	28	356	Syyskuu	226	22	248
Huhtikuu ..	351	21	372	Lokakuu	266	25	291
Toukokuu ..	318	30	348	Marraskuu ..	281	21	302
Kesäkuu ..	274	14	288	Joulukuu....	349	24	373
				Yhteensä	3,464	269	3,733

Palomiestön terveys oli kertomusvuonna hyvä, ja oli sairaalassa hoidettu vain 10 miestä yhteensä 94 vuorokautta. Harjoituksissa, tulipaloihin lähdoissä ja tulipaloissa ei ole mainittavia tapaturmia sattunut.

Palokunnan avustusrahastot käsittivät vuoden alussa yhteensä 332,161: 71 markkaa. Vuoden kuluessa varat lisääntyivät sairaankuljetusmaksuista 27,530 markkaa, lahjojen kautta 16,660 markkaa sekä koroista 23,956: 25

markkaa eli yhteensä 68,146: 25 markkaa. Menot, avustuksina ent. palokuntalaisten leskille ja lapsille, kirjojen, sanomalehtien ja soittimien ostoon y. m., olivat 10,390: 70 markkaa.

Vuoden lopussa oli säästö näin ollen 389,917: 26 markkaa, mikä summa oli sijoitettuna pääomatilillä Pohjoismaiden yhdyspankissa, Liittopankissa, Kauppapankissa, Helsingin osakepankissa, Helsingin säästöpankissa sekä kiinnitystä vastaan talossa n:o 10 Viipurinkadun varrella. Varat oli jaettu kolmeen rahastoon, nimittäin rahasto n:o 1, koottu sairaiden kuljetuksella 246,644: 43 markkaa, rahasto n:o 2 koottu lahjapalkkioina palokunnan ansiokaan työn johdosta 92,815: 38 markkaa sekä Gösta Waseniuksen lahjoittama rahasto 50,457: 45 markkaa.

Irtaimisto ja kalusto. Palokunnan hallussa oleva kalusto ja tulensammutusvälineet lisääntyivät vuoden kuluessa pääasiallisesti neljän auton hankinnalla. Niinpä hankittiin hevosilla kuljetettaviin konetikapuihin 60 hevosvoimainen runko, ja kaksi halvalla hinnalla ostettua, käytettyä mutta hyvässä kunnossa olevaa Benz henkilöautoa muutettiin paloautoiksi, voidakseen niillä nopeasti toimittaa ensiapua tulipalojen sattuessa esikaupungeissa. Neljäs hankinta oli 35 hevosvoimainen Fiat auto varustettu 1,000 minuuttilitran keskipakoispumpulla ja lisäksi varustettu kaasuruiskulla (hiilihapporuisku). Tämä autovaraston lisäys tekee rahassa noin 400,000 markkaa. Näitten autojen korit valmistettiin palokunnan työpajoissa. Palolaitoksen kaluston ja varusteitten kirjanpitoarvo oli vuoden lopussa 2,937,719 markkaa.

Palolaitoksen laajentaminen. Vuosi 1926 oli palokunnan aikakirjoissa merkittävä siinä suhteessa, että vuonna 1891 rakennettu, tontilla n:o 26 Korkeavuorenkadun varrella sijaitseva pääpaloasema uudistettiin ja laajennettiin. Niin muodoin ovat kalustovajat, työpajat ja miesten asunnot suurennetut ja uudelleen sisustetut. Tämä uudistus ei kumminkaan koske tärkeimpiä virkailijoita, nimittäin palomestareita ja useampia alipäällistöön kuuluvia henkilöitä, jotka yhä edelleen kaipaavat asuntoja paloasemalla, eikä tämä puute tule korjatuksi ennenkuin palolaitoksen omistama tontti n:o 39 Korkeavuorenkadun varrella rakennutetaan. Tätä ennen pääkaupungissa ei löydy ainoatakaan täydellisesti tarkoitustaan vastaavaa paloasemaa.

Palolaitoksen ylläpitokustannukset olivat vuonna 1926 4,091,734: 01 markkaa ja jakautuivat seuraaviin eriin:

	Määräraha, Smk.	Menot, Smk.	Määrärahan säästö, Smk.
Palkkaukset ja muut edut	3,650,351: —	3,186,500: 66	463,850: 34
Palotalli	82,925: 07	81,283: 22	1,641: 85
Palokalut ja kalusto	550,000: —	533,939: 03	16,060: 97
Lämmitys, valo y. m.	230,500: —	229,666: 58	833: 42
Sekalaista	67,000: —	60,344: 52	6,655: 48
Yhteensä	4,580,776: 07	4,091,734: 01	489,042: 06